

Yrsel, svimning och kramper

Affektanfall hos barn

Affektanfall innebär att små barn gråter eller skriker så mycket att de tappar andan och svimmar. De kan också svimma utan att skrika. Anfallen kan se otäcka ut men är inte skadliga.

Affektanfall orsakas av starka känslor, så kallade affekter. Oftast startas anfallet av att barnet har blivit väldigt arg eller rädd.

Symtom

När barnet får ett affektanfall är det vanligt med ett eller flera av dessa symtom:

- Det går inte att få kontakt med barnet.
- Barnet skriker och tappar andan.
- Barnet blir blek i ansiktet.
- Barnet får en blåaktig färg runt munnen.
- Barnet tappar medvetandet en kort stund.
- Barnet blir slapp i kroppen.
- Barnet blir stel och det kan rycka i armarna och benen.

Efter en kort stund börjar barnet andas som vanligt igen. När hen vaknar upp kan det ta några sekunder innan du får kontakt igen.

Så hjälper du barnet vid ett anfall

Stanna kvar hos barnet under anfallet.

Prata lugnt med barnet och var lugn själv. Du kan hålla hen i famnen eller sätta dig ner för att finnas där när hen vaknar.

Du kan pröva att massera barnet.

När och var ska jag söka vård?

Du behöver inte söka vård om barnet har haft anfall tidigare och du vet att det är affektanfall.

Kontakta en vårdcentral eller en jouröppen mottagning om något av detta stämmer:

- Anfallen är annorlunda än vad de har varit tidigare, eller kommer oftare.
- Det är första gången som barnet har ett anfall, anfallet går över snabbt och barnet blir som vanligt igen.

Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha sjukvårdsrådgivning. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var

du kan söka vård.

Om det är bråttom

Ring 112 om det är första gången barnet har ett anfall och det inte går över snabbt.

Undersökningar och utredningar

Barnet undersöks av en läkare. Är läkaren säker på att det är ett affektanfall behövs ingen utredning. Kan det finnas någon annan orsak undersöks och utreds barnet på en vårdcentral eller en barnläkarmottagning.

Behandling

Det finns ingen särskild behandling för affektanfall. Anfallen är inte skadliga och försvinner med tiden. Behandling med kramplösande läkemedel hjälper i regel inte.

Så kan du göra om barnet får affektanfall ofta

Det brukar gå att avbryta ett affektanfall genom att få barnet att göra något annat eller bli uppmärksam på något annat. På så sätt stannar hen upp i sin reaktion och hämtar andan.

Med tiden brukar man lära sig att känna igen när ett affektanfall är på gång. När barnet blir äldre är det också lättare att tyda hens signaler. Då kan du avleda på det sätt som passar situationen och barnet. Du lär dig vad som passar för ditt barn.

Berätta för andra som behöver veta

Det är bra att berätta om anfallen för personer som brukar ta hand om barnet, till exempel på förskolan eller i familjedaghemmet.

Be om hjälp

Det kan vara mycket jobbigt och skapa oro när barn har affektanfall ofta.

Prata med någon om du tycker att det är jobbigt. Det kan till exempel vara en närstående eller personal på barnavårdscentralen, BVC.

Skaka aldrig ditt barn om du blir frustrerad eller har svårt att hantera dina känslor. Det kan vara livshotande.

Vad är affektanfall och vad kan det bero på?

Affektanfall orsakas av starka känslor, så kallade affekter. Det kan vara att barnet exempelvis får ont, blir rädd, arg eller besviken. Det är vanligast att anfall startas på grund av barnet blir väldigt arg eller rädd.

Affektanfall är vanligast när barn är mellan ett och två år. Men det kan förekomma från när barn är sex månader till sex år. En del barn får ett anfall då och då, andra barn kan få flera anfall varje dag.

Affektanfall kan vara ärftliga. Det betyder att det är vanligare att få anfall om någon av barnets genetiska föräldrar har haft sådana. Barnet ärver gener från sina föräldrar.

Ett annat ord för affektanfall är affektkramp eller affektsvimning, men det har inget att göra med krampsjukdom eller epilepsi.

Påverka och delta i din vård

För att kunna vara aktiv i vården och ta beslut är detviktigt att ni förstår informationen ni får av vårdpersonalen

Ställ frågor om du inte förstår. Du kan också be att få informationen utskriven för att läsa den i lugn och ro. Du har möjlighet till tolkning till andra språk om någon av er inte pratar svenska. Du har också möjlighet tilltolkhjälp om någon av er till exempel har en hörselnedsättning.

Även barn har rätt att vara delaktiga och ska få information. Det finns ingen åldersgräns för när ett barn kan ha inflytande

över sin vård. Barnets möjlighet att vara delaktig hänger ihop med barnets mognad.

Senast uppdaterad:

2021-02-23

Redaktör:

Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Per Möllborg, barnläkare, Västra Götalandsregionen

Läs mer på 1177.se

Att ta hand om barn

Läs om mat, sömn, säkerhet och en massa andra praktiska tips. Vardagen med barn väcker många frågor.

Att vara förälder

Läs och se filmer om hur det kan vara att bli förälder, om relationen med barnet och om att få syskon.

Så växer och utvecklas barn

Läs om hur barn utvecklas mentalt, socialt och språkligt. Få information om lek och att vara tillsammans.

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I		
Om 1177 I		
Kontakt I		
Behandling av personuppgifter		
Hantering av kakor		
Inställningar för kakor		
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>		